



СТАНКОВИЧ Євген Федорович [9.02.1942, м. Свалява Закарп. обл.] — композитор.

Н. у сім'ї вчителів. З дит. років захоплювався грою на нар. інструментах, нар. піснями. 1953 вступив до філіалу Мукачів. дит. муз. школи у Сваляві по класу баяна. З 1958 — студент Ужгород. муз. уч-ща (клас з.д.м. УРСР С.Ф.Мартона), де, крім занять з фаху, отримав перші уроки композиції. На 2-му курсі С. перейшов до класу віолончелі (педагог Й.Базел). Після 3-го курсу його рекомендували на композитор. відділ Моск. муз. уч-ща під керівництвом М.Сидельникова. Але у зв'язку з хворобою С. повернувся додому, продовжив заняття в Ужгород. уч-щі, яке закінчив 1963. З 1963 — студент Львів. консерваторії (клас композиції

проф. А.Солтиса). З листопада 1963 служив у Рад. Армії. 1965—70 — навчався у Київ. консерваторії, спочатку у класі проф. Б.М.Лятошинського (до 1968), а після його смерті — у М.М.Скорика. 1970—76 працював редактором, а згодом — ст. ред. вид-ва "Музична Україна", редагував симф. партитури. З 1976 — на творчій роботі. В студ. роки С. віддавав перевагу камерно-інструмент. жанрам. Написав сонату, сюїту, сонатину для фп., сонату № 1 для скрипки та фп., Allegro moderato для струн. квартету, Концертіно для флейти та скрипки. Створив Концерт № 1 для двох скрипок, альту і віолончелі (1973), Сонату-рісоло № 2 для скрипки і фп. (1977), "Елегію пам'яті С.Людкевича" для струнного оркестру (1979). Як композитор здобув визнання на респ. пленумі молодих композиторів (1973) після виконання двох своїх творів, які визначили майже осн. естетичні, тех. та мовні напрями стильового річища митця ("Симфоніета" і триптих "На Верховині"). С. є послідовником вел. класиків муз. мист-ва — Д.Д.Шостаковича, С.С.Прокоф'єва, І.Ф.Стравинського, Г.Малера, Б.Бартока, Б.М.Лятошинського. Він створив 8 симфоній. Перша — *Sinfonia Larga* (1973) — для 15-струнних, одночастинна симфонія-драма в традиціях барокового худ. мислення. Друга — "Героїчна"

(1975) — узагальнена тема-оповідь про життя укр. народу і присвячена 30-річчю Перемоги. Третя — "Я стверджуюсь" (1976) — для соліста хору та оркестру на сл. П.Тичини, зразок переплетення жанрових особливостей симфонії та ораторії. Четверта — *Sinfonia Litica* (1977) — для струнного оркестру, це одночастинна симфонія-поема із зміною різних градацій ліричного. П'ята — "Симфонія пасторалей" (1980) — для скрипки та оркестру, пов'язана з розкриттям багатого внутр. світу людини в контексті показу картин природи. Автор трьох камерних симфоній № 1 — 1971, № 2 — 1980, № 3 — 1982. Безпосередній вплив нар. мист-ва виявився у тяжінні композитора до театр. жанрів. 1978 С. написав фольк-оперу на три дії "Коли цвіте папороть" (лібретто О.Стельмашенка), розраховану на концертне виконання симф. оркестром і Держ. укр. нар. хором ім. Г.Г.Верьовки. С. — автор двох балетів — "Ольга" (1982) і "Прометей" (1985). Написав музику до т/ф і к/ф "Народжена революцією" (1975—77), "Бачу ціль" (1978), "Поїзд надзвичайного призначення" (1979), "Лісова пісня" (1980), "Ярослав Мудрий" (1981), "Легенда про княгиню Ольгу" (1983), "Украдене щастя" (1984), "Устим Кармалюк" (1985—1986). С. — один з лідерів сучас. укр. композитор.

школи, продовжувач традицій романтич. стильового напрямку в музиці. За симфонію № 2 і музику до хронік.-докум. фільму "Вогняний шлях" С. було присуджено Респ. премію ім. М.Островського (1976). 1977 за симфонію № 3 С. одержав почесне звання Лауреата Держ. премії УРСР ім.Т.Г.Шевченка, 1980 — звання зд.м. УРСР. 1982 нагороджено орденом Дружби народів. 1985 камерна симфонія № 3 здобула визнання муз. комісії ЮНЕСКО як один з кращих творів світу. З 1986 С. — нар. артист УРСР. С. працює і як громад. діяч — заст. голови Правління Спільки композиторів УРСР (1976) та Секретарем Спільки композиторів СРСР (1976), 1985 його було обрано депутатом Верх. Ради УРСР та нар. депутатом СРСР.

Літ.: Союз композиторів України.— К., 1984.— С.213—214; Творческие портреты композиторов: Популярный справочник.— М., 1990.— С.333—335; Лисецький С. Є.Станкович.— К., 1987; Зинкевич Е. Евгений Станкович // Композиторы союзных республик.— М., 1986.— Вып.5.— С.3—43.

Арх.: ЦДАМЛМ.— Ф.523, оп.1, спр. 1—12.

О.В.Бугаєва